графічного зображення і дещо ускладненого розрахунку. Тому лабораторні заняття з інформатики доцільно присвячувати переважно цим задачам. Таким чином, вирішуються два завдання, одне з яких стосується суто інформатики, а інше – комбіноване з технічно-прикладними цілями. Паралельно з цим вивчається креслення, де є багато задач по знаходженню слідів перетину різного типу фігур, при розв'язку яких створюються належні умови для використання комп'ютерної техніки та знань з програмування.

Висновки. Вивчення природничо-математичних навчальних дисциплін в системі професійної підготовки вчителів потребує наступного:

- їх зміст повинен бути наповнений прикладними задачами з техніки;
- в процесі їх вивчення доцільно здійснювати пропедевтичне опанування основами майбутньої професії;
- слід забезпечити взаємозв'язок фундаментальності і професійної спрямованості навчальних дисциплін природничо-математичної підготовки;
- рекомендовано перенести частину теоретичного матеріалу з прикладним розв'язком задач із технічних дисциплін до курсу загальної фізики.

1. Бурда М.І. Зміст шкільного курсу математики як предмет методичного дослідження // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992-2002. Зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України / АПН України. – Ч.1. – Харків: "ОВС", 2002. – С.350 – 360.

2. Головко Д.Б., Клименко А.П., Ментковський Ю.Л. Фундаментальні науки у вищій школі // Удосконалення навчання фізики у вищій школі в умовах ступеневої освіти. Ч. 1. – К., 1988. – С. 154 – 158.

3. Касперський А.В., Корець М.С. Особливості вивчення курсу "Загальна фізика" майбутніми вчителями виробничих технологій та основ виробництва // Матеріали конференції "Удосконалення викладання фізики у вищих закладах освіти". – Львів. – 1999. – С. 90 – 92.

Володимир Ковальчук, *кандидат педагогічних наук, доцент*
Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Я. Франка

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

У поданій статті автор має на меті визначити ряд ключових моментів, притаманних педагогічній практиці, яка сама собою відіграє важливу роль в усій системі підготовки фахівців освітньої сфери. Одним з аспектів дослідження є аналіз впливу педагогічної практики на формування світогляду і наукової методології в діяльності майбутніх педагогів.

Постановка проблеми. Серед багатьох чинників, які впливають на якість підготовки майбутнього вчителя, важливу роль відіграє якісна практична підготовка. Можна також стверджувати, що саме практика є альфою і омегою ефективної світоглядно-методологічної підготовки вчителя. Практичні ж навички – практичний світоглядно-методологічний характер майбутнього педагога – формуються лише в безпосередній практичній діяльності в школі та з інших навчальних та виховних закладах, серед дітей, молоді і студентів. Однак слід зазначити, що теоретичне осмислення проблеми педагогічної практики за останній час суттєво не поліпшилось і тому залишається в зародковому стані у сучасній педагогічній науці.

Зважаючи на досвід формування системи освіти у радянській соціалістичній школі, яка була ідеологічно спрямованою на побудову "світлого майбутнього" – комунізму, можна відзначити, що у радянській педагогіці проблеми педагогічної практики більш менш висвітлювались. Звісно, проблематика педагогічної практики тут переважно пов'язувалась з формуванням марксистсько-ленінського світогляду вчителя, його комуністичною переконаністю, а відповідно,

© В. Ковальчук, 2005

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

і з формуванням навичок його вже як носія комуністичного виховання молоді. Оскільки ж ідеологічна компонента стосовно виховання у парадигмі вітчизняного учбового процесу нині недостатня і непослідовна у визначенні, якщо ще й до того ж визнати, що вона не стала внутрішнім надбанням переважної більшості педагогів, то сучасна педагогічна література питання педагогічної практики висвітлює переважно у вигляді методичних рекомендацій для студентів-практикантів. Тому цілком логічно, що понятію "педагогічна практика" не знайшлося місця і в нещодавно видрукуваному "Педагогічному словнику" (2001), а також у ювілейному виданні АПН України "Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні. 1992 – 2002". – Ч. 1 – 2. – К., 2002.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. А між тим на важливе значення педагогічного досвіду (практики), на його творчий характер давно вже звертали увагу класики педагогічної науки Я.А. Коменський, І.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинський, П.П. Блонський, С.Т. Шамкий, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський. Не полишають зусиль у цьому напрямку педагоги і психологи сучасності Б.С. Гершунський, В.І. Загвязинський, В.В. Краєвський, Н.В. Кузьміна, В.А. Сластенин та інші. Саме зважаючи на велике значення педагогічної практики П.П. Блонський у роботі "Завдання та методи нової народної школи" писав, що "в школі має бути більше простору для особистої творчості вчителя: точно регламентована програма, підручник та питально-відповідальна форма навчання знеособлює вчителя. Перетворимо ж уроки в спільне життя вчителя з дітьми… нехай наша нова школа думки, людяності та поезії для дитини стане школою, що повна людського життя та живої культурної творчості для вчителя" [1, 37].

Зазначимо, що зважаючи на важливе значення педагогічної практики, існує значна кількість навчальних посібників, методичних рекомендацій, у яких здійснено ряд спроб визначити її предмет, світоглядно-методологічне значення та засоби втілення. У той же час існуючі розбіжності у підходах дослідників проблеми потребують визначення у ній ряду ключових категорій і принципів, що і визначає **мету даної статті.**

Виклад основного матеріалу. Актуальність значення педагогічної практики в системі освіти посилюється і в контексті тих вимог, які висуваються перед сучасним вчителем Державною національною програмою "Освіта" (Україна XXI ст.), Законом "Про освіту", Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті, Державною програмою "Вчитель". Усі ці нормативні документи вимагають від вчителя оволодіння сучасними технологіями навчання, навичками майстерності в предметній галузі, виховання потреби систематично поновлювати знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності. Вимагають вони і розвитку індивідуальних здібностей учителів. Ці всі професійні уміння та навички повинні формуватися на стадії професійного навчання майбутнього вчителя, а перші спроби їх втілення у життя дає педагогічна практика ще в процесі навчання.

Саме поняття "практика" є об'єктом дослідження у філософії, семіотиці, педагогіці та інших науках. Практика розглядається як матеріальна, почуттєво-предметна, цілеспрямована діяльність людини, критерій істинності результатів пізнання [2, 26]. У Законі України "Про вищу освіту" фігурує формулювання "практична підготовка". Воно подається як форма організації навчального процесу поряд з навчальними заняттями, самостійною роботою та контрольними заходами [3, 168]. Отже, педагогічна практика розглядається як логічне продовження теоретичного навчання. В процесі теоретичного навчання студенти вивчають основний зміст і проблеми науки, яка буде закладена в основу їх професійної діяльності, оволодівають методами дослідження та формами впровадження науки у практику. Для вчителя теоретичне навчання складається з вивчення суспільних наук, дисциплін психолого-педагогічного циклу та науки, основи якої він буде викладати у навчальному закладі залежно від конкретної спеціальності.

Педагогічна практика у вузах слугує сполучною ланкою між теоретичним навчанням студента та його майбутньою роботою в школі. Оволодіння педагогічною діяльністю та формування готовності до неї можливі лише при взаємопроникненні та взаємозумовленості теоретичної та практичної підготовки майбутнього вчителя: жоден компонент педагогічної діяльності та готовності до неї неможливо сформувати лише в навчальній аудиторії. Це можливо зробити лише у процесі безпосереднього спілкування з дітьми, в процесі реального вирішення педагогічних завдань, що виникають. У процесі педагогічної практики не тільки відбувається перевірка теоретичної і практичної підготовки студентів до самостійної роботи, вона охоплює усі компоненти педагогічної діяльності: конструктивну діяльність (відбір та композицію навчального матеріалу, планування та побудову педагогічного процесу, своїх дій та дій учнів, проектування навчально-матеріальної бази

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

педагогічного процесу), організаторську діяльність (виконання системи дій, спрямованих на включення учнів до різних видів діяльності, створення колективу та організацію спільної діяльності) та комунікативну діяльність (встановлення педагогічно доцільних відносин педагога з вихованцями, іншими педагогами школи, представниками громадськості, батьками) [4, 31].

Під час педагогічної практики вирішується низка важливіших завдань. Основними завданнями педагогічної практики є: виховання професійно значущих якостей особистості вчителя; виховання стійкого інтересу та любові до професії вчителя; закріплення, поглиблення та збагачення суспільно-політичних, психолого-педагогічних та спеціальних знань у процесі їх використання при вирішенні конкретних педагогічних завдань; формування та розвиток професійних вмінь та навичок; ознайомлення зі станом навчально-виховної роботи в загальноосвітній школі, з педагогічним досвідом вчителів та методистів [5, 11 – 12]; організація взаємодії та спілкування з учнями, вивчення їх індивідуальних та вікових особливостей; вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності; набуття навичок аналізу результатів своєї праці [6, 6]; формування у студентів інтересу до науково-дослідницької роботи, вмінь застосовувати методи психолого-педагогічних досліджень [7, 4]; розвиток професійної культури; виробка основ володіння педагогічними технологіями та педагогічною технікою; розвиток потреби в педагогічній самоосвіті та постійному самовдосконаленні; профдіагностика придатності до обраної професії [8, 19] тощо.

У системі підготовки майбутнього вчителя та становлення його світогляду педагогічна практика виконує різні функції та відповідає певним педагогічними принципам. Частіше за все виокремлюють навчальний, виховний, комплексний та творчий характер педагогічної практики [9, 5 – 7] [10, 10 – 13]. Наводяться також інші її складові, які часто називають педагогічними принципами, серед них: зв'язок її з життям; відповідність змісту та організації вимогам, що висуваються до школи і до вчителя; систематичність, безперервність, ускладнення змісту та методів організації від курсу до курсу; зв'язок з теоретичними курсами; перспективність планування педпрактики, опора на активність студентів, поєднання керівництва з наданням їм необхідної самостійності та створенням ситуації реальної відповідальності за доручені ділянки виховної роботи з дітьми; контроль за діяльністю студентів та її оцінка, яка заснована на використанні вузом і базою практики єдиних критеріїв; диференціація завдань практики; раннє включення студентів у педагогічну діяльність; розчленованість педагогічних дій з метою оволодіння окремими прийомами, уміннями; органічна єдність вправ, які змодельовані в аудиторних умовах, і практики роботи в школі; оперативний контроль тощо [2, 28].

Розглянемо більш детально ключові аспекти педагогічної практики. Перш за все, педагогічна практика носить **навчаючий** або навчально-пізнавальний характер і є важливою ланкою в системі вищої педагогічної освіти. Педагогічна практика доповнює і збагачує теоретичну підготовку студентів, створює їм можливості для закріплення і поглиблення отриманих знань, використання теоретичних положень фахових дисциплін для вирішення практичних задач. Вона має навчити майбутніх педагогів глибоко аналізувати ситуації, що виникають, застосовувати загальні закономірності педагогіки, психології, фізіології та інших наук до конкретних обставин навчання та виховання. У процесі практики більшою мірою створюються умови для інтеграції соціальних, психолого-педагогічних та спеціальних знань. Якщо в процесі теоретичного навчання соціальні, психолого-педагогічні та спеціальні дисципліни вивчаються окремо, то в практичній роботі з навчання та виховання дітей знання з цих дисциплін перекладаються на мову практичних дій, на цілеспрямоване вирішення конкретних практичних завдань. Такий синтез знань створює цілісне всебічне уявлення про педагогічний процес та педагогічні явища. Ці знання стають життєво необхідними, особистісно значущими, набувають практичного змісту, тому що сама практична діяльність змушує шукати відповіді на питання про завдання, зміст, форми та методи навчально-виховної роботи, що виникають постійно [5, 13].

Під час педагогічної практики відбувається процес формування основних умінь та навичок, тобто знань в дії, результатів їх застосування у практичній діяльності; формування педагогічної свідомості, яка з площини ідеальних уявлень переходить в систему реальних установок та поглядів майбутнього вчителя. Студент-практикант спостерігає і аналізує різні сторони навчально-виховного процесу, вчиться проводити уроки, позакласні та позашкільні заняття, здійснювати виховну роботу з дітьми. Те, що приємно та легко здійснювати під час теоретичної підготовки та імітаційних тренінгів, зовсім інакше реалізується у безпосередньому

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

спілкуванні з дітьми при вирішенні тих чи інших педагогічних проблем.

Також педагогічна практика виробляє вміння спілкування, організації педагогічного процесу як співробітництва та взаємодії з учнями, вчителями, батьками та іншими особами, що беруть участь у вихованні дітей; вміння організовувати навчальний матеріал як систему пізнавальних завдань, здійснювати міжпредметні зв'язки, формувати загально навчальні та спеціальні вміння та навички; самоосвітні вміння та навички [8, 8] тощо.

Навчаючий характер практики у багатьох випадках безпосередньо пов'язаний з рівнем організації та керівництвом педагогічної практики. В організації практики не можна допускати крайнощів – ані надмірної опіки студента-практиканта з боку керівників, ані повного звільнення практиканта від допомоги та контролю керівника. Ефективність навчаючого характеру педагогічної практики часто визначається рівнем взаємодії вузу та школи, співдружністю вчених, методистів та педагогічного колективу, мірою застосування у їх праці нових досягнень науки та передового педагогічного досвіду [10, 11].

Не менш важливим є **виховний** характер педагогічної практики. Причому педагогічна практика виховує: по-перше, професійно значущі якості особистості вчителя, серед яких педагогічна ерудиція, педагогічне мислення, інтуїція, здатність до імпровізації, педагогічного оптимізму та педагогічної рефлексії; по-друге, потреби у педагогічній самоосвіті; по-третє, інтерес і любов до професії вчителя.

Педагогічна практика – це перша серйозна перевірка готовності майбутнього вчителя присвятити своє життя справі навчання та виховання підростаючого покоління. Видатний вітчизняний педагог В.О. Сухомлинський у праці "Сто порад учителеві" писав: "Перевірте, випробуйте себе ... переконайтеся, що кожна дитина – цілий світ, неповторний і своєрідний. Якщо цей світ відкриється перед вами, якщо в кожній дитині ви відчуєте її індивідуальність, якщо у ваше серце постукають радощі й прикрощі кожної дитини й відізвуться вашими думками, турботами, тривогами, – сміливо вибирайте своєю професією благородну вчительську працю..." [11, 7]. Лише за умов, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності, можна по справжньому перевірити наявність педагогічного покликання.

Дійсно, лише на практиці студент може оцінити свій емоціональний стан при спілкуванні з дітьми, вчителями, адміністрацією, батьками, визначитись наскільки правильно він обрав для себе сферу діяльності, виявити міру співвіднесення особистих якостей з професією вчителя. Очевидно, що з усіх форм організації навчальної роботи саме педагогічна практика справляє найбільш сильний вплив на формування особистості вчителя. Під час проходження практики до виховного впливу вузу додається вплив педагогічного колективу школи і, головне, учнів, у безпосередньому спілкуванні з якими знаходиться студент-практикант. До педагогічної практики в основному відбувається засвоєння студентами теоретичних знань, психології, педагогіки та методики. Знання стають переконаннями, коли людина навчається застосовувати їх на практиці і коли в процесі цього застосування вона приходить до висновків, які спочатку засвоїла з теорії.

Саме під час практики затверджується професійно-педагогічна спрямованість особистості майбутнього вчителя, яка складається з інтересу до професії вчителя, педагогічного покликання, професійно-педагогічних намірів та прихильностей [4, 36]. Основою цієї спрямованості є інтерес до професії вчителя, який знаходить свій вираз у позитивному емоційному ставленні до дітей, батьків, педагогічної діяльності в цілому та конкретних її видів, у прагненні до оволодіння педагогічними знаннями та вміннями. Інтерес до професії може сформуватися задовго до початку будь-якої теоретичної та практичної діяльності, а педагогічне покликання як прихильність, що виростає з усвідомлення здатності до педагогічної справи, може виявитися лише за умов включення майбутнього вчителя в реальну навчально-виховну діяльність, яке відбувається під час практики. Основу педагогічного покликання складає любов до дітей. Саме ця якість є передумовою для цілеспрямованого саморозвитку багатьох професійно значущих якостей, які характеризують професійно-педагогічну спрямованість вчителя.

Науковий характер педагогічної практики містить принаймні три аспекти. По-перше, він передбачає використання в її організації найновіших досягнень педагогіки та психології вищої та середньої школи, а також інших наук. По-друге, під час практики виробляється вміння студентів здійснювати дослідницьку роботу. Це проведення психологічного аналізу уроку, всебічне вивчення класного колективу і особистості учня із застосуванням соціометричних та інших соціально-психологічних методик, виконання дослідницьких завдань з методики

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

навчання, підготовка доповідей, рефератів, збір матеріалу для курсових та дипломної роботи, а також проведення педагогічного експерименту у межах дипломної роботи. По-третє, за сучасних умов, що швидко змінюються, студенти повинні вміти осмислювати ідеї, що закладені у педагогічному досвіді, творчо використовувати їх у своїй педагогічній практиці.

За умов урахування наукового характеру педагогічна практика будується таким чином, щоб водночас забезпечити її високий рівень та відповідність змісту практики рівню підготовки студентів, їх пізнавальним можливостям.

Все це зумовлює **комплексний** характер педагогічної практики, який передбачає здійснення міжпредметних зв'язків суспільно-політичних, психолого-педагогічних та спеціальних дисциплін [5, 11] та єдність навчальної та позакласної роботи. Отже, у процесі проходження практики студенти-практиканти, з одного боку, навчаються самі під керівництвом вузівських викладачів, з іншого – виконують всі види професійної і суспільної діяльності вчителя: проводять навчальні заняття, виконують обов'язки класного керівника, здійснюють позакласну роботу з учнями, співпрацюють з батьками учнів та педагогічним колективом школи.

Висновки. Таким чином, узагальнюючи результати проведеного у статті дослідження, можна стверджувати, що важливе значення педагогічної практики полягає в тому, що вона виступає як засіб самовиховання та самоосвіти. Уперше в житті молода людина усвідомлює соціальну відповідальність за виховання дітей, розвиває у собі прагнення до пізнання та формування особистості дитини, до пошуку та широкого використання різноманітних засобів підвищення ефективності навчання та виховання. Лише завдяки самовихованню в особистості розвиваються такі якості, як педагогічний обов'язок, відповідальність та самовідданість як вищий прояв педагогічного обов'язку. Взаємовідносини вчителя з колегами, батьками та дітьми на основі усвідомлення професійного обов'язку та відповідальності складають сутність педагогічного такту. Особливо виразно педагогічний такт проявляється в контрольно-оціночній діяльності педагога, де вкрай важливі особлива уважність та справедливість як своєрідне мірило об'єктивності вчителя, рівня його моральної вихованості.

Із зазначеного вище випливає, що "принцип єдності навчання, виховання та розвитку учнів на кожному уроці і у кожного вчителя" [12, 7] має виховуватися з перших спроб педагогічної діяльності, які здійснюються під час практики. Ефективність його реалізації залежить від вміння використовувати вчителем зв'язку з життям, узгоджувати теорію з досвідом та спостереженням учнів, тобто вміння вчителя дохідливо, грамотно та ненав'язливо використовувати фактичний матеріал підручника, преси, радіо, телебачення, художніх та публіцистичних творів. Крім спеціальних предметних знань, на кожному уроці учні мають засвоїти норми й ідеали суспільної моралі, які в майбутньому стануть нормою їх життя та поведінки.

Нарешті, педагогічна практика протягом всього періоду поряд з іншими формами організації навчального процесу має сформувати низку компонентів, які складають готовність до педагогічної діяльності. Такими компонентами є когнітивний, мотиваційний та процесуальний, які визначаються базовою культурою особистості, усвідомленням особистої та соціальної значимості педагогічної діяльності, розвинутими педагогічними вміннями та навичками з передання знань та формування вмінь і навичок у вихованців.

1. Абдуллина О.А., Загрязкина Н.Н. Педагогическая практика студентов: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов – М.: Просвещение, 1989. – 175 с.

2. Блонский П.П. Задачи и методы новой народной школы //Избр. пед. и психол. соч.: В 2-х т. – М.: Педагогика, 1979. – Т. 1. – С. 37 – 85.

3. Закон України "Про вищу освіту". Науково-практичний коментар / За заг. редакцією Кременя В.Г. – К.: В-во ПП "СДМ-Студіо", 2002. – 323 с.

4. Мороз І.В., Ярошенко О.Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах. Навчальний посібник. – К.: Вид-во Національного пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова, 2003. – 90 с.

5. Педагогическая практика в начальной школе. Учебное пособие/Под ред. Г.М. Коджаспировой, Л.В. Бориковой. – М.: Издательский центр "Академия", 2000. – 272 с.

6. Педагогическая практика: программа и методические рекомендации для студентов, учителей школ, методистов-руководителей педагогической практики – Харьков: ХГУ, 1990. – 109 с.

7. Педагогическая практика студентов. Под ред. В.П. Тарантея. – Минск: Университетское, 1991. – 205 с.

8. Педагогическая практика. Учебное пособие для студентов педагогических институтов / Под ред. В.К.Розова. – М.: Просвещение, 1981. – 160 с.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

9. Педагогика. Учебное пособие для студентов педагогических учебных заведений/В.А. Сластенин, А.И. Мищенко, Е.Н. Шиян. – М.: Школьная Пресса, 2002. – 512 с.

10. Симонов В.П. Педагогическая практика. Учебно-методическое пособие для преподавателей и студентов.– М.: Московский психолого-социальный институт, 2000. – 180 с.

11. Содержание и организация педагогической практики. Методическое пособие. – Саратов: Изд-во Саратовского университета, 1982. – 30 с.

12. Сухомлинський В.О. Сто порад учителеві. – К.: Рад. школа, 1988. – 304 с.

Володимир Терес, *кандидат педагогічних наук, помічник ректора Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Я. Франка*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КЕРІВНИЦТВА ЕКОНОМІЧНИМ ВИХОВАННЯМ УЧНІВ

У статті досліджується система неперервної економічної підготовки молоді, яка будується на концепції розвитку соціально-економічної освіти і виховання в загальноосвітній і вищій педагогічній школі.

Постановка проблеми. Від якості та осучаснення змісту економічного виховання молодого покоління громадян України значною, якщо не вирішальною мірою, залежить і успіх започаткованих економічних реформ, і, врешті-решт, добробут народу в цілому. Вивести економіку країни з кризового стану, оволодіти новим господарчим мисленням, а, отже, рушити вперед справу вдосконалення нашого суспільства на шляху демократії може лише економічно підготована людина. Необхідність реформування системи економічного всеобучу стає тим загальнішою, чим прискоренішими стають темпи економічних перетворень, чим повнокровнішим стає насичення української економіки тими інституціями, без яких не можна уявити ринкову економіку початку третього тисячоліття.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Організація економічної освіти підростаючого покоління потребує чітких і цілеспрямованих дій кожного учасника цього процесу. Його ефективність, на думку провідних спеціалістів у цій галузі (А.Аменд, В.Поляков, В.Розов, І.Сасова [11], Б.Шемякін [14]), визначається створенням нової системи неперервної економічної підготовки молоді, основоположними принципами якої повинні стати врахування регіональних умов, національних особливостей, культурно-історичних традицій, потреб особистості і суспільства. Така система будується на концепції розвитку соціально-економічної освіти і виховання в загальноосвітній і вищій педагогічній школі.

Мета статті. Розглянути передбачення національної доктрини розвитку освіти; елементи процесу прийняття управлінського рішення; основні риси менеджера; основні етапи у процесі підготовки рішення; етапи циклу управління; основне завдання керівної ланки; елементи структури планування діяльності.

Виклад основного матеріалу. Ця концепція передбачає вдосконалення змісту, форм, методів і засобів формування економічних суб'єктів. У цьому контексті особливе місце займають питання педагогічного керівництва цим пріоритетним аспектом виховання. Вдосконалення його диктується вимогами національної доктрини розвитку освіти, які передбачають:

- оптимізацію організаційно-управлінських структур;
- зміни в технології реалізації управлінських функцій;
- впровадження інформативно-управлінських, комп'ютерних технологій;
- ефективний перерозподіл функцій і повноважень між центральними органами влади та органами місцевого самоуправління;
- впровадження нової етики управління – партнерський, рівноправний стиль відносин, відмова від декларативного спілкування та дріб'язкової опіки;
- зміну форм і методів контролю, націленість на допоміжний, випереджувальний контроль, підвищення його компетентності, зміщення акцентів на кінцевий результат;
- створення центральних і регіональних систем моніторингу і якості освітніх послуг;

© В. Терес, 2005

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com